

The Holy See

PILGRIMAGE TO THE HOLY LAND ON THE OCCASION OF THE 50th ANNIVERSARY
OF THE MEETING BETWEEN POPE PAUL VI AND PATRIARCH ATHENAGORAS IN JERUSALEM

(24-26 MAY 2014)

**HOLY MASS WITH THE ORDINARIES OF THE HOLY LAND
AND THE PAPAL ENTOURAGE**

HOMILY OF POPE FRANCIS

*The Upper Room (Jerusalem)
Monday, 26 May 2014*

Video

זוהי מתנה גדולה מאת האדון להתכנס כאן יחדיו, בחדר הסעודה האחרונה ולערוך את סעודת האדון.

אני מברך את פני כולכם בשמחה ובאחוה וגם את פניהם של הפטריארכים המזרחיים-קתוליים שבימים אלה השתתפו בעלייתי לרגל. נוכחותם יקרה לי במיוחד ואני מבטיח שיש להם מקום מיוחד בתפילותיי ובלבי. כאן, במקום בו ישוע סעד בפעם האחרונה עם השליחים; במקום בו לאחר קימתו מן המתים, הופיע ביניהם; במקום בו רוח הקודש ירד בגבורה על מרים והתלמידים. כאן נולדה הכנסייה, נולדה ביציאתה לדרך. מכאן היא יצאה החוצה, כשבציעת הלחם בידיה, פצעו של ישוע לנגד עיניה ורוח האהבה בליבה.

כאן, ישוע הקם, שלוח מאת האב, העניק את רוחו שלו לשליחים ובעוצמה זו שלחם לחדש את פני האדמה (ראה: תהילים קד:34).

לצאת, לעזוב, אין משמעו לשכוח. ביציאתה החוצה, הכנסייה משמרת את זיכרון האירועים שהתרחשו כאן; רוח הקודש המנחם מזכיר לנו כל מילה, כל מחווה ומגלה לנו את משמעותן.

חדר הסעודה האחרונה מזכיר לנו את השירות, את שטיפת הרגליים שישוע ערך כדוגמה ומופת לתלמידיו. לשטוף איש את רגלי אחיו משמעו לברך איש את פני רעהו, לקבל זה את זה, לאהוב אחד את השני ולשרת איש

את אחיו. משמעו לשרת את העני, את החולה, את הדחוי, את מי שאני שדוחה אותי ושמפריע לי.

חדר הסעודה האחרונה מזכיר לנו, יחד עם סעודת האדון, את הקורבן. בכל פעם בה אנו עורכים את סעודת האדון, ישוע מעלה עצמו לאב למעננו, כדי שנוכל גם אנו להצטרף אליו, למען נגיש את חיינו, עמלנו, שמחותינו וייסורנו לאב גם כן... מעלים הכול בקרבן רוחני.

חדר הסעודה האחרונה מזכיר לנו את הידידות. "לֹא אֶרְאֶה לְקַרְאֵי לִכְכֹּם עַבְדֵי יְהוָה" - אמר ישוע לשניים העשר – "קִרְאֵי לְכֹכְמֵי יְהוּדָיִם" (יוחנן טו:15). האדון עושה לידידיו, מודיענו את רצון האב ומוסר את עצמו לנו. זוהי חווייתו היפה ביותר של הנוצרי, בייחוד של הכוהן: להפוך לידידו של האדון ישוע ולהבין בליבנו שהוא אכן חבר.

חדר הסעודה האחרונה מזכיר לנו את פרידתו של האדון ואת הבטחתו לפגוש שוב את ידידיו: "וְאֵם אֶלְרֵךְ... אֲשׁוּב וְאֶקְחֶנּוּ אֵלַי לְמַעַן תִּהְיוּ גֵם אִתִּי בְּאֶשְׁרֵי אֲבִי שְׁמַי" (יוחנן יד:3). ישוע לא עוזב אותנו, לעולם אינו נוטש אותנו, הוא מקדים אותנו בבית אביו והוא רוצה להביא אותנו עמו.

אך חדר הסעודה האחרונה מזכיר לנו גם את קטנות הרוח, את הסקרנות – "מיהו הבוגד?" - את הבגידה. וכל אחד מאתנו, ולא רק האחרים, יכול לפעול שוב על פי גישה זו, כשאנו מביטים בסלידה על אחינו, כשאנו שופטים אותו; כשאנו, בחטאינו, בוגדים בישוע.

חדר הסעודה האחרונה מזכיר לנו כיצד ישוע חלק עם ידידיו, את האחוה, את ההרמוניה, את השלום ביננו. כמה אהבה, כמה טוב הביא חדר הסעודה האחרונה! כמה צדקה פרצה מכאן, כנהר ממקורו, שהיה בתחילה זרם קטן אך הלך והתעצם. כל הקדושים שאבו מכאן; נהר הקדושה הגדול של הכנסייה נובע, רענן כתמיד, מכאן, מלב המשיח, מרז גופו, מרוח קודשו.

לבסוף, חדר הסעודה האחרונה מזכיר לנו את לידתה של המשפחה החדשה, הכנסייה, אימנו הקדושה הכנסייה ההיררכית, אותה כונן ישוע הקם מן המתים. למשפחה יש אם – מרים הבתולה. משפחות נוצריות שייכות למשפחה האחת הגדולה הזאת, ובה הן מוצאות אור וכוח להמשיך הלאה ולהתחדש על אף הקשיים והאתגרים שמציבים החיים. למשפחה גדולה זו, נקראים כל בני האלוהים מכל עם ומכל לשון, כולם אחים וילדים לאב האחד שבשמיים.

זהו האופק אליו מביט חדר הסעודה האחרונה: אופקו של זה שקם מן המתים ושל הכנסייה.

מכאן הכנסייה יוצאת לדרך, מתמלאת מנשמתו המחייה של הרוח. בתפילה, עם אמו של ישוע, הכנסייה תחייה לעד בציפייה להשפעה מחודשת של רוח הקודש: שלח רוחך, אדון, ותחדש פני אדמה (ראה: תהילים קד:30)!